

KOME I GDE SE OBRATITI

Žene: Javiti se ginekologu u matičnom Domu zdravlja.

Muškarci: Javiti se lekaru za kožne i polne bolesti i urologu, ili lekaru u matičnom Domu zdravlja.

U Vašim mestima, možete se obratiti sledećim službama koje se bave zaštitom polnog i reproduktivnog zdravlja:

Leskovac:
Preventivni centar Doma zdravlja
Ul. Svetozara Markovića bb
Tel: 016 214 324
Radno vreme: 7 -15h

Leskovac:
Zavod za javno zdravlje Leskovac
(Centar za kontrolu i prevenciju bolesti)
Ul. Maksima Kovačevića br.11, soba 12
Tel: 016/241 724
Radno vreme: 8 – 15h

Vranje:
Centar za prevenciju DZ Vranje i
HALO Savetovalište
Ul. Jovana Jovanovića Lunge br.1
Tel: 017/414 581
Radno vreme: 7-21h
Radno vreme centra za prevenciju: 7-14h

Zavod za javno zdravlje Vranje
(Služba epidemiologije)
Ul. Jovana Jankovića Lunge br.1
Tel: 016/422 296, lokal 103
Radno vreme: 7-14h

U Bujanovcu javiti se odabranom lekaru u
matičnom Domu zdravlja

Za pravilno i brzo postavljanje dijagnoze posebno će pomoći što otvoreniji razgovor sa lekarom i tačni odgovori na pitanja lekara.

*Da ti
kažem...*

POLNO PRENOSIVE BOLESTI

PRISTUP ZDRAVSTVENIM USLUGAMA KOJE TRETIRAJU POLNO I REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE, ZA ŽENE I MLADE - RASELJENE I ROME ROMANI WOMEN AND YOUTH - U JUŽNOJ SRBIJI ACCESS TO SEXUAL AND REPRODUCTIVE HEALTH CARE FOR UPROOTED PEOPLE AND ROMANI WOMEN AND YOUTH IN SOUTHERN SERBIA

Bolesti koje se prenose seksualnim kontaktom ili putem zaražene krvi, dakle polno prenosive bolesti (PPB) čine veliku grupu oboljenja koja su izazvana različitim mikroorganizmima: bakterijama, virusima, parazitima, gljivicama itd.

Najčešće virusne PPB su: genitalni herpes, kondilomi, hepatitis B i C, HIV.

Najčešće bakterijske PPB su: hlamidija, gonoreja, sifilis.

Najčešće parazitarne PPB su: trihomonijaza, infekcija stidnim vašima.

PPB koje se najčešće mogu preneti putem zaražene krvi su: HIV, hepatitis B i C.

Osoba inficirana nekom PPB može biti nosilac infekcije i dosta dugo biti bez ikakvih simptoma, izgledati potpuno zdravo, pa za tu osobu kažemo da je inficirana (zaražena). Ona bez obzira na ispoljavanje bolesti može prenositi infekciju na druge osobe.

PPB se najčešće prenose nezaštićenim seksualnim odnosom, kao i putem krvi (HIV, hepatitis B i C). Trudne žene mogu preneti infekciju na bebu još tokom trudnoće ili pri porođaju. Postoje infekcije koje se prenose i direktnim dodirom ili preko zagađenih predmeta (stidne vaši, trihomonijaza).

Osnovni simptomi polnih bolesti, ako su ispoljeni, najčešće su: peckanje, žarenje i bolovi u toku mokrenja ili nakon mokrenja; beličaste naslage, bradavice ili ranice na polnim organima, anus u ili ustima; sekret iz polnih organa ili anusa; krvarenje u toku ili nakon seksualnog odnosa; povećane limfne žlezde u preponskom predelu; bolovi u testisima; bolovi u truhu, posebno u donjem delu truhu.

Međutim, tegobe i simptomi ne moraju uvek biti prisutni. Nekada mogu proći nedelje, meseci ili godine (naročito kod HIV infekcije) do pojave znakova bolesti.

S obzirom da mnoge infekcije mogu biti bez simptoma, inficirana osoba će utoliko lakše ulaziti u nezaštićen seksualni odnos bez razumevanje da će bolest preneti partneru. Isto tako, nedostatak simptoma i tegoba neće navesti osobu da se javi lekaru, neće započeti lečenje na vreme pa se kasnije mogu javiti brojne komplikacije.

Zbog toga je bitna redovna zdravstvena kontrola i korišćenje kondoma.

Šta je rizični seksualni odnos?

Rizičan seksualni odnos je svaki odnos bez upotrebe kondoma, zatim stupanje u seksualni odnos sa nepoznatom osobom, „veze za jednu noć“, stupanje u seksualni odnos pod dejstvom psiho-aktivnih supstanci (alkohola, droge) kada je mogućnost rasuđivanja znatno snižena ili ne postoji. Takođe često menjanje partnera povećava rizik za PPB.

Uticaj psiho - aktivnih supstanci (droga i alkohola) na seksualno ponašanje

Pod dejstvom alkohola i/ili psiho-aktivnih supstanci, smanjuje se mogućnost realnog rasuđivanja pa se i brže ulazi u nezaštićene seksualne odnose.

Zaštita od PPB

Najbolja zaštita od polno prenosivih bolesti je upotreba kondoma kao i korišćenje sterilnog pribora za tetovažu, ili sopstvenog pribora za ubrizgavanje droga.

Značaj stalne i pravilne upotrebe kondoma

- Kondom se koristi od samog početka do kraja odnosa.
- Upotrebljavati uvek novi kondom pri svakom novom odnosu.
- Koristiti kondom povremeno je isto kao i ne koristiti ga.
- Imati odnos bez kondoma znači - imati odnos sa svim prethodnim partnerima tog partnera, kao i partnerima njihovih prethodnih partnera...
- Ne treba zaboraviti da se neke PPI prenose i putem krvi (HIV, hepatitis B i C).

Potrebno je da se i partner leči istovremeno!

Kod skoro svih PPB neophodno je da se i partner leči istovremeno. Uz savet lekara ili savetnika profesionalca, dok traje terapija, potrebno je uzdržavati se od seksualnih odnosa ili obavezno koristiti kondom. Poseban režim postoji kod osoba koje imaju hepatitis (žuticu) tipa B ili C. Za hepatitis tipa B postoji efikasna vakcina.

Značaj redovnih kontrola

Mnoge PPB postoje i bez znakova bolesti, ili se prvi simptomi pojave posle više dana, nedelja ili meseci. Upravo do pojave tih prvih simptoma se često izgubi puno dragocenog vremena, pa je najbolje ići na redovne zdravstvene kontrole.

Nikada ne se lečiti samoinicijativno!

Dijagnozu polno prenosivih bolesti može dati isključivo lekar posle pregleda i/ili više različitih testiranja. Posledice nepravilnog lečenja mogu biti veoma teške kao što su neplodnost ili rađanje inficirane dece.